

Η επιστήμη της συγχώρεσης από τον π. Ιάκωβο Τσαλίκη...

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Άγ. Ιάκωβος Τσαλίκης](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#)

Μορφωμένος άνθρωπος ο κ. Σταύρος. Με πτυχίο πανεπιστημίου και ξένες γλώσσες και πείρα ζωής. Δυσκολευόταν, όμως, στα πνευματικά. Δεν μπορούσε να καταλάβει και τα πιο απλά πράγματα. Όλα τα εξέταζε και τα πλησίαζε ορθολογιστικά. Είχε αναπτύξει το νου και όχι την καρδιά. Δεν ήταν πρόθυμος να συγχωρήσει εύκολα τους άλλους. Ειδικά αυτούς που έβλεπε κατώτερους και εμπαθείς. Καθόταν τώρα απέναντι από τον Γέροντα Ιάκωβο, έναν ασκητικό ιερομόναχο, με ροζιασμένα χέρια και ένοιωθε σαν μαθητούδι μπροστά στον δάσκαλο. Ερωτήσεις πολλές.

Αντιρρήσεις περισσότερες. Αλλά και οι απαντήσεις σοφές και αποκαλυπτικές.

Ρώτησε τον Γέροντα για το σοβαρό (το σοβαρότερο;) θέμα της συγχωρήσεως των άλλων ανθρώπων, που δυσκολευόταν να το κατανοήσει:

—Αφού βλέπω καθαρά και ολοφάνερα τον άλλον να αμαρτάνει, πως να τον συγχωρήσω; Δεν έχω δίκιο;

—Όλους μας βλέπει ο Θεός αδιάκοπα και ξέρει καθαρά και ολοφάνερα ότι αμαρτάνουμε. Γιατί μας συγχωρεί και μας ανέχεται και μας περιμένει να μετανοήσουμε και να ζητήσουμε άφεση αμαρτιών;

—Πάλι δεν σας καταλαβαίνω, πάτερ μου. Τι πρέπει να κάνουμε; Να πούμε στην αμαρτία μπράβο; Να την επαινέσουμε σιωπώντας;

—Ποτέ δεν πρέπει να επαινούμε την αμαρτία, είπε ο π. Ιάκωβος. Συγχωρούμε τον αμαρτωλό και όχι την αμαρτία. Εάν δεν κάνουμε αυτήν την διάκριση, αυτό το διαχωρισμό μεταξύ αμαρτίας και αμαρτωλού, θα βρισκόμαστε πάντοτε σε λάθος δρόμο.

—Τότε, τι πρέπει να κάνουμε; Πώς να αντιμετωπίζουμε αυτό το θέμα;

—Έχεις δει τους σιδεράδες, που μαστορεύουν τα σίδερα; Δεν τα πιάνουν τα αναμμένα σίδερα με τα χέρια τους, γιατί θα καούν, εξήγησε ο Γέροντας. Έχουν ειδικές τσιμπίδες και δαγκάνες και έτσι τα πλησιάζουν και τα μαστορεύουν. Το ίδιο πρέπει να κάνουμε και για κάθε πρόβλημα και για κάθε θέμα, που πλησιάζουμε. Να έχουμε τα κατάλληλα εργαλεία και στα πνευματικά θέματα τις κατάλληλες προϋποθέσεις. Αυτό ισχύει και για το θέμα της συγχωρήσεως των άλλων.

—Μα, πάτερ μου, εγώ έθεσα ένα συγκεκριμένο ζήτημα. Πώς μπορούμε να συγχωρήσουμε κάποιον, που αμάρτησε φανερά και χωρίς καμία δικαιολογία; Εγώ θέλω να μάθω τι πρέπει να κάνω στην περίπτωση αυτή.

—Το «χωρίς καμία δικαιολογία» πρέπει να το αφήσουμε στην άκρη, γιατί δεν μπορούμε να ξέρουμε, είπε ο π. Ιάκωβος. Μόνον ο Θεός γνωρίζει τα βάθη της ψυχής του κάθε ανθρώπου. Μόνον Εκείνος ξέρει τι συμβαίνει. Εμείς βλέπουμε απ' έξω. Εκείνος βλέπει το από μέσα. Ας θυμηθούμε και την διδασκαλία του Χριστού για τα ποτήρια, όταν μιλούσε για την υποκρισία των Γραμματέων και των Φαρισαίων. Απ' έξω φαίνονται καθαρά. Μέσα, όμως, είναι γεμάτα από βρωμιά και αδικία και αρπαγή. Να το πω και με ένα άλλο παράδειγμα. Όταν πηγαίνουμε στο γιατρό να μας θεραπεύσει, δεν του λέμε εμείς τι να κάνει. Εκείνος ξέρει τη δουλειά του. Εμείς απλώς του λέμε ότι πονάμε και σε ποιο μέρος υποφέρουμε. Τη στιγμή, που λέμε «εγώ θέλω» σταματούμε την διαδικασία της γνώσεως, για το θέμα, που πρέπει να μάθουμε. Η αλήθεια μας δίδεται όταν τη ζητήσουμε ταπεινά, όπως ζητούμε την υγεία μας από τον γιατρό. Δεν μπορούμε να διατάξουμε την

αλήθεια, άλλα να την παρακαλέσουμε να μας δοθεί, να μας αποκαλυφθεί. Γιατί ή αλήθεια είναι ο Θεός, που δεν μπορούμε να τον διατάξουμε, άλλα μόνον να τον παρακαλέσουμε και να τον αγαπήσουμε.

—Ναι, πάτερ μου, αλλά τότε τι γίνεται; Αν δεν πω στο γιατρό εγώ τι θέλω πώς θα με εξετάσει και πώς θα με θεραπεύσει;

—Όχι, όχι, όχι, παιδί μου, αυτό είναι λάθος, ξανάπε ο Γέροντας. Ο γιατρός ξέρει τι θέλεις, όταν τον επισκέπτεσαι. Εσύ το μόνο, που μπορείς να πεις είναι ότι πονάς και σε ποιο σημείο νιώθεις τον πόνο σου. Τα υπόλοιπα είναι δική του δουλειά. Γι' αυτό και οι Άγιοι Πατέρες μας συμβουλεύουν να προσευχόμαστε σαν τα μικρά παιδιά, που κλαίνε όταν πονούνε. Και δείχνουνε το μέρος όπου πονάνε.

—Πάλι δεν το καταλαβαίνω, πάτερ μου, το νόημα των λόγων, που μου λέτε, απάντησε ο κ. Σταύρος. Δεν πονώ εγώ, αλλά θέλω να ξέρω τι στάση, να κρατήσω σε κάποιον, που αμάρτησε φανερά. Θα τον συγχωρήσω ή όχι;

—Τη συγχώρηση πρέπει να τη δίνουμε σε όλους, όπως κάνει και ο ίδιος ο Θεός. «Βρέχει επί δικαίους και αδίκους», λέγει το Ευαγγέλιον. Διότι όλοι είμαστε αμαρτωλοί και όλοι θα έπρεπε να καταδικασθούμε, για τις αμαρτίες μας, λίγες ή πολλές. Για αυτό πρέπει να συγχωρούμε και να ευχόμαστε στον Θεό να συγχωρήσει και τον αμαρτωλό και εμάς, που αμαρτάνουμε και πολύ συχνά δεν καταλαβαίνουμε τι κάνουμε ή τι δεν κάνουμε.

Αν, όμως, είμαστε αδύναμοι πνευματικώς και η συμπεριφορά του άλλου μας επηρεάζει αρνητικά, τότε πρέπει να μη τον κατηγορούμε, αλλά να τον αποφεύγουμε και να μην έχουμε μαζί του συναναστροφές και συνέπειες. Και αν είναι αιρετικός τότε να τον αποφεύγουμε τελείως και να μη τον δεχόμαστε. Γιατί η συντροφιά με τους αιρετικούς είναι επικίνδυνη, μπορεί να μας δηλητηριάσει και να μας θανατώσει πνευματικά. Γενικώς για τους αμαρτωλούς πρέπει να θυμόμαστε τα λόγια του Μ. Βασιλείου: «Φθείρουν ήθη χρηστά ομιλίας κακαί». Δηλαδή ή συντροφιά με τους αμαρτωλούς μπορεί να φθείρει και τους καλούς χαρακτήρες.

—Αυτό το γνωρίζω, συνέχισε ο κ. Σταύρος, που επέμενε στην γνώμη του. Αυτό, που δεν ξέρω είναι το πώς και το γιατί της συγχωρήσεως των άλλων ανθρώπων.

—Το πώς μας το είπε ο Χριστός: «Χωρίς εμού ου δύνασθε ποιείν ουδέν» (Ιω. ιε' 5). Χρειάζεται η δική του βοήθεια, είπε ο Γέροντας. Για αυτό και πρέπει να ζητούμε συνεχώς την βοήθειά του. Αν εκείνος δεν βοηθήσει, τίποτε καλό δεν μπορούμε να κάνουμε. Όσον για το «γιατί», αυτό μας το λέγει το Ευαγγέλιο: «Εάν γαρ αφήτε τοις ανθρώποις τα παραπτώματα αυτών, αφήσει και υμίν ο Πατήρ υμών ο ουράνιος • εάν δε μη αφήτε τοις ανθρώποις τα παραπτώματα αυτών, ουδέ ο πατήρ υμών αφήσει τα παραπτώματα υμών» (Ματθ. στ' 14-15). Να γιατί πρέπει να συγχωρούμε τους άλλους, όσον και αν αμάρτησαν. Από την συγχώρηση, αγαπητέ

μου, αρχίζει η αγάπη. Διάβασε το ιγ' Κεφάλαιο της Α' Επιστολής του Αποστόλου Παύλου προς Κορινθίους και τότε θα καταλάβεις το γιατί πρέπει να συγχωρούμε.

—Την έχω διαβάσει, πάτερ μου, αλλά πάλι αδυνατώ να κατανοήσω τι θέλετε να πείτε με το πώς και το γιατί...

—Τότε θα σου μιλήσω, φίλτατε, με άλλο παράδειγμα, για να γίνω πιο σαφής, ξανάπε ο π. Ιάκωβος. Άνοιξε την δεξιά σου παλάμη από το μέσα μέρος και τέντωσε την όσον μπορείς.

Ο κ. Σταύρος τέντωσε την παλάμη του δεξιού του χεριού και περίμενε. Τότε ο Γέροντας πήρε το ποτήρι με το νερό, που βρισκόταν πάνω στο τραπέζι και έριξε λίγο πάνω στην παλάμη του επισκέπτη του. Το νερό, καθώς ήταν φυσικό, κύλησε από το χέρι και χύθηκε κάτω και δεν έμεινε στην ανοιχτή παλάμη ούτε σταγόνα.

—Τώρα κάνε κούρμπα την παλάμη σου, είπε ο Γέροντας.

—Τι θα πει κούρμπα, πάτερ μου; Δεν ξέρω την λέξη...

—Κούρμπα στο χωριό μου λένε την καμπύλη, εξήγησε ο π. Ιάκωβος. Κάνε, λοιπόν, την παλάμη σου κυρτή, σαν λακκούβα, όπως παίρνεις το νερό, για να πλυθείς.

Υπάκουσε ο κ. Σταύρος και ο Γέροντας έριξε πάλι στην χούφτα του λίγο νερό από το ποτήρι και έμεινε το νερό στο χέρι του κ. Σταύρου.

—Αυτό είναι, που πρέπει να κάνουμε όταν θέλουμε να μάθουμε μιαν αλήθεια και πιο πολύ όταν θέλουμε να συγχωρήσουμε κάποιον αμαρτωλό, εξήγησε ο π. Ιάκωβος. Σκύβουμε το κεφάλι της λογικής μας μπροστά στην αλήθεια, ταπεινώνουμε τον εαυτό μας, που νομίζει ότι όλα τα ξέρει και όλα μπορεί να τα καταλάβει, ομολογούμε την αδυναμία μας και τότε ο Θεός μας δίνει άφθονη την χάρη του και για να καταλάβουμε και για να ενεργήσουμε σωστά. Αυτό κάνουμε και όταν θέλουμε να συγχωρήσουμε και να πλησιάσουμε τον Χριστό της αγάπης, που συγχωρεί και βοήθα όσους ζητούν ταπεινά την βοήθεια του. Χωρίς ταπεινώση, ούτε τον εαυτόν μας μπορούμε να συγχωρήσουμε και να τον αγαπήσουμε πραγματικά.

Αυτό μας δίδαξε ο Χριστός και με την ζωήν και με τον λόγον του. Και αυτό πρέπει να κάνουμε κι εμείς, αν θέλουμε να δούμε «Θεού πρόσωπον». Να ταπεινωθούμε πρώτα μπροστά στον Θεόν, ως αμαρτωλοί που είμαστε και Εκείνος θα μας βοηθήσει να ταπεινωθούμε και μπροστά στους ανθρώπους, να τους συγχωρήσουμε και να καταλάβουμε ότι αλλιώς δεν γίνεται τίποτα.

Ο κ. Σταύρος φαίνεται ότι κατάλαβε αυτήν τη φορά και έσκυψε το κεφάλι του μπροστά στον Γέροντα, σαν να ζητούσε συγχώρηση για την διανοητική του έπαρση και την ψυχική του αλαζονεία. Γιατί αυτό το νόσημα της έπαρσης και της αλαζονείας τυφλώνει και ξεστρατίζει την ψυχή του ανθρώπου. Τότε ο π. Ιάκωβος, που είδε διακριτικά την μεταστροφή του επισκέπτη του, θέλησε να βάλει, ωσάν

περισπωμένη στο ρήμα «αγαπώ» τον επίλογο της κουβέντας τους, είπε:
—Ο Χριστός μας έδωσε τον λεγόμενον «χρυσόν κανόνα» ζωής ανάμεσα στους άλλους ανθρώπους: «Πάντα ουν όσα αν θέλητε ίνα ποιώσιν υμίν οι άνθρωποι, ούτω και υμείς ποιείτε αυτοίς ούτος γαρ εστίν ο νόμος και οι προφήται» (Ματθ. ζ' 12). Δηλονότι, αν θέλεις να σε συγχωρούν οι άλλοι, συγχώρησε τους άλλους πρώτος εσύ. Αμήν.

Πηγή: ahdoni.blogspot.gr